

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség éskiadóhivatal
telefon száma 124.

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 53.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjszabás szerinti közlünk.

A magyar alkotmány végnapjai.

Makó, dec. 3.

Még csak pusztító háború se kell ahhoz, hogy az ezeréves magyar alkotmány teljesen rombadőljön. Tisza és Lukács gondoskodnak róla, hogy mire az ellenség idejön, semmitse találjon már itt abból, ami bennünket, mint önálló, alkotmányos nemzetet tüntethetne fel. Nem lesz itt már akkora se jog, se törvény, sem alkotmány, amit még fölünk el lehetne venni. Mindezek meg voltak még eddig, legalább papíron, most már letörlik ezeket még a - papírosról is.

Azok a háborús javaslatok, melyeket szombaton a munkapárti kaszinó-társaság elé terjesztett a kormány és a melyekből e héten már törvényeket is akar csinálni a mungó-társaság, magyar alkotmányunknak a végét jelentik.

Nincs okosan gondolkodó ember, aki be ne látná, hogy szükség van olyan törvényekre, melyek háborús idők tartamára kivételes intézkedéseket állapítanak meg. Az is szükséges, hogy ezekben a törvényekben a kormány kezébe az addigiaknál, nagyobb hatalmat helyezzen a törvényhozás.

Ilyen törvények minden államban vannak, kell hát, hogy nálunk is legyenek.

A Lukács-kormány azt mondja, hogy ezek lesznek azok a törvények, ezek, amiknek a javaslatait most terjesztette be.

Azonban éppen ez a legnagyobb veszedelmünk, hogy ezt mondja a kormány, s ezt *ürügyül* használja arra, hogy az általa már eddig is rongyokká tépett alkotmányunkat végképpen elpusztítsa.

Azok a javaslatok, melyek a napokban már törvényekké válnak, a kormánynak megállapított kivételes hatalmat nemcsak a háború idejére, hanem már *ennek fenyegető veszélye esetére is megadja. Azt mondják továbbá a javaslatok, hogy e törvények életbelépésének idejét a kormány állapítja meg.*

Ki ne látná már első pillanatra azt az óriási veszedelmet, ami e javaslatokból a nemzetre zudul. Ki ne venné észre azt a gonosz célt, melyeket e javaslatokkal a kormány elérni akar.

Hogy mennyire becsüli a Lukács-kormány a magyar nemzet jogát, törvényeit, s egész alkotmányát, ezzel már is mindnyájan tisztában vagyunk. Minden jognak, törvénynek s alkotmányos biztosítékainak lábbal tiprását eddig *törvénytelenül* végezte, ezután már *törvényesen* akarja romboló munkáját végleg befejezni.

Mert most már, ha a javaslatok törvényekké válnak, ezek alapján teljesen és *törvényesen* vagyunk kiszolgáltatva a kormány legdurvább önkényének is.

Ki tudná azt megmondani, hogy kótyagos fejű diplomataik vagy megrokkant eszű generálisok szerint egy államot mikor nem fenyeget háború. Ha az öreg Pasic Belgrádban egyet prüszent felénk fordulva, nem lehet-e ezt háborúra való kihívásnak, vagy legalább is háborúval való fenyegetésnek venni. Vagy ha a muszkák egyik helyőrsége Galicia határán éles lövéssel való lövőgyakorlatot végeztet s egy golyó esetleg az osztrák tartomány földjén pottyán le, nem lehet-e ezt mindjárt annak venni, hogy - hársértés történt, a mit háborúval kell megtorolni.

Csak egy picit bécsi sugalmazást rendel meg a kormány s mindjárt azt mondhatja, hogy fenyegeti a háború veszélye. Ekkor aztán, - hiszen rá van bízva, - azonnal életbe lépteti ezeket a kivételes törvényeket. Akkor aztán hajrá! Azt teszi velünk a kormány éppen, amit akar. Elkergetheti minden hivatalnokunkat és saját királyi biztosaikat küldi a nyakunkra. Rögtön becsukhatja minden egyesületet s más társaságot. Azonnal betilthat minden négyülést s más csoportosulást, felvonulást s körmenetet is. Nyomban betilthat minden ellenzéki ujságot, hazaküldheti az esküdtbírókat s olyan bíróságot szervezhet, a melyikkel úgy ítélt éppen, ahogy neki jól esik. Sőt a kormány azonnal elveheti tőlünk házunkat, földünket s pénzünket. Szóval mindent elvehet tőlünk s még a szót is belénk folytathatja s korlátlanul rendelkezhetik vagyunk és életünk felett.

Igy mondják mindezt ezek a törvényjavaslatok. A melyekből, hogy változatlanul törvények is lesznek, biztosíték rá az egész mungóhad eddigi munkája. Gondolkodás, megfontolás nélkül fogják megszavazni

e nemzetölő javaslatokat. Szórolszóra úgy, amint szólnak. *Nemcsak - a háború idejére, hanem ennek fenyegető veszélye esetére is.*

Igy rendelték Bécsben, s akad magyar emberekből álló társaság, mely bécsi parancsra törvénné teszi a - a magyar alkotmány végleges letörését!

kp.

A békekötés napjai.

Ellentétek Montenegró és Szerbia között. A vezérek értekezlete. Szerbia békülékenyebb. A szaloniki zsidók helyzete.

Telefon jelentések.

Makó, dec. 3.

A külügyi helyzet még mindig bizonytalan, de a békeremények növekednek. Egyszerűt Szerbiának van nagyon sok baja szövetségeseivel, másrészt Németország tegnapi határozott álláspontja elveszi Oroszország kedvét, hogy semmiért európai háborút idézzen elő.

Pasic már tanácskozik a vezérférfiakkal, hogy mit csináljon. A legújabb hírek szerint kezdik belátni, hogy nincsenek rózsás helyzetben és hogy a monarchia nem enged.

Bécsből jelentik, hogy az orosz nagykövet valószínűleg ma fog tanácskozni a külügyminiszterrel ezt is jó jelnek veszik.

Mai értesüléseink a következők.

A szerb lapoknak az osztrák és magyar monarchia ellen való agitációja nem szünetel. A „Politika“ azt mondja, hogy az egész hadseregnek inkább el kell pusztulnia minsem lemondjon arról az igényéről, hogy az Adria partjához kivezető utat találjon. Ezzel szemben azonban jól intormált helyről azt jelentik, hogy a szerb irányadó körök most már határozottan a béke felé hajlanak. Ez a hirtelen nézetváltozás Ausztria és Magyarország ama szilárd elhatározásának következménye, hogy föllállított követeléseit mellől semmi szín alatt nem tágit.

Ellentétek Montenegró és Szerbia között.

Cettinjből jelentik: A szövetségeseik már nem oly egységesek,

mint a háború kezdetén. Nem tudnak megegyezni az elfoglalt terület felett és ez okozza a differenciákat. Különösen nehéz Montenegró helyzete. A háború nem hozta meg Miklós királynak a kívánt sikert, mert nem tudta Skutarit bevenni. Montenegró a szerbek nélkül akarja Skutarit elfoglalni. A montenegróiak félnek, hogy rosszul végződik rájuk nézve a béketárgyalás. Komolyan számolni kell azzal, hogy az utolsó pillanatban Montenegró nem csatlakozik a béketárgyalásokhoz és egyedül folytatja a harcot, hogy Skutarit elfoglalhassa.

Könyörögnek a zsidók.

Egy zsidó küldöttség, melyet György görög király is szívélyesen fogadott, ma a főbbi vezetésével Boris és Cyrill hercegeknél is megjelent, hogy interviáljon a Cavallában letartóztatott zsidó előkelesek érdekében és igazságos vizsgálat megindítását kérje. A küldöttség felkérte továbbá a hercegeket, gondoskodjanak arról, hogy az Isztribből menekült zsidók, akik nagy számmal vannak Szalonikiben, ismét visszatérhessenek oda és visszakapják tulajdonukat. A küldöttség azt a választ kapta, hogy a zsidók visszatérése Isztribbe csak akkor lesz lehetséges, ha ott ismét, normálisak a viszonyok. A letartóztatott cavallai zsidókat magas kaució ellenében hajlandók szabadon bocsátani.

A vezérférfiak értekeznek.

Pasic miniszterelnök magához kérte a pártvezéreket, Novákovicsot, Ribarácot és Davidovicsot, a kikkel a külső politikai helyzetről tanácskozott. A tanácskozás eredménye abban foglalható össze, hogy Szerbia főtartja ugyan abbeli követelését, hogy az Adriához kivezető utat kapjon, ezt azonban a szövetséges kettős monarchiával békés úton fogja elintézni, a mire reménye van. Ez az ut esetleg egy két kilométeres terület lenne ha a monarchia akarja talán Montenegró határa mellett. A tanácskozás mindenesetre a béke felé hajlás határozott jellegét viselni magán. A katonai pártnak is értésére adták, hogy a háborút sikerrel vezette ugyan, de most már a politikusokra vár az ügyek további intézése; tegyen le tehát a katonai párt mindenféle akcióról.

Akar ingyen

egy finom öltönyt vagy télikabátot.

Ha igen, könnyen elérheti ha ruhaszükségletét

Gera Mihály versenyszabónál

Makó, Megyeház utca 8. szám. — — Kozma-féle ház.)

szerzi be, aki 100 rendelője között egy finom férfi öltönyt és egy télikabátot sorsol ki teljesen ingyen. November 3-ikától kezdve minden rendelő, aki legalább 30 koronás rendelést tesz, kap egy Szerencse-szelvényt s amint 100 szelvény ki lesz adva: előzetes közhírrelét után, hatósági elnörség mellett kisorsolja a két - 60-60 K értékű - nyereményt. Ezen kedvezmény dacára árai mesés olcsók: Egy finom férföltönyt, felöltőt, télikabátot már 30 kor.-tól, remek völgyényi ruhát 40 koronától kezdve készít elegáns szabással a legfinomabban kidolgozva.

Tehát kockázat nincs! A tú betetlen drágaság mellett is mesés olcsón szerezheti be ruhaszükségletét és szerencse esetén egy öltönyt vagy télikabátot nyer teljesen ingyen.

Elismert legjobb magyar szabóság

Dus választék a legfinomabb angol és honi szövetekből.

A vármegye ügyei.

Rendkívüli közgyűlés a megyén.

Ma délelőtt **Hervay István** alispán elnöklété alatt néhány halasztást nem tűrő ügy elintézésé végett rendkívüli közgyűlést tartott Csanád vármegye törvényhatósági bizottsága.

E rendkívüli közgyűlés ugyan általában látogatottabbnak mondható mint különben az ilyen rendkívüli közgyűlések lenni szoktak, mindannak dacára jó negyedóra alatt végeztek az összes sürgős ügygyel. Vita egyetlen tárgynál sem fejlődött ki, így mindenütt tudomásul vették az állandó választmány határozati javaslatát.

A közgyűlés lefolyásáról az alábbi tudósításunk számol be:

Hervay István alispán a közgyűlést délelőtt 10 órakor nyitotta meg. Első tárgya gyanánt előterjesztést tett a vármegye alispánja a Nagylakon építendő járás épület építésére a vármegye tulajdonát képező teleknek átengedése iránt.

A törvényhatóság a szóban levő teltet azzal a kikötéssel engedte át az igazságügyi kornánynak, hogy ha Nagylakon a járásbíróság megszűnik, a telek a rajta emelt épületekkel együtt a vármegye tulajdonába visszaszáll.

Az igazoló választmány azon jelentését, hogy a makói IV. alkerületben, Csanádpalotán, Mezőkovácsbázon az üresedésbe jött megyebizottsági tagok helyeit betöltötték, a törvényhatóság tudomásul vette.

A vármegye törvényhatósági bizottsága a tiszti nyugdíjválasztmány javaslata alapján **Feiner Sámuel** megyei írnok özvegyének évi 760 és **Nemesik István** megyei írnoknak 933 korona nyugdíjat folyósított. Ellenben elutasította a törvényhatóság Szabó Izrené dombiratosi segédjegyző özvegyét nyugdíj folyósítása iránti kérelmével azon az alapon, hogy férje már, mint nyugdíjazott községi jegyző vette őt feleségül.

Makó város képviselőtestülete október havi rendes közgyűlésén elhatározta, hogy a eszkási részen ártézi kutat furat az ottani iskola mellett. Horváth Péter és társai a kutat a kovács műhely mellé szeretnék volna furatni, ezért megfélebbzték a városi képviselőtestület határozatát.

Ezt a felelőzést mai közgyűlésben tárgyalta a vármegye törvényhatósági bizottsága és azon elvből indulva ki, hogy az ártézi kut furása célszerűbb az iskola mellett, a felelőzést elutasította.

Jóváhagyta a törvényhatósági bizottság Makó város képviselőtestületének azt a határozatát, mely szerint a városi becsüskök napidíját a belterületen 3, a külterületen 4 koronában állapította meg.

November havi közgyűlésén a város képviselőtestülete a szegényménház élelmezésével **Trajer Annát** bizta meg. Ez ellen a határozat ellen **Rankl József** élt felelőzéssel, mit a vármegye törvényhatósága elutasított.

Kiskirályhegyes község képviselőtestülete elhatározta, hogy a hadgyakorlatok alkalmából a kincstár által nyújtott katonai szálláspénzeket, mely egy összegben 624 koronát tesz, a római katolikus templom bekerítésére használja fel.

A községnek ezt a határozatát **Kisepít Lukács** és társai felelőzések dacára jóváhagyta a vármegye törvényhatósága.

Jóváhagyta a törvényhatósági bizottság csanádabörti községnek azt a határozatát, mellyel **Szlovák Béla** községi segédjegyzőnek 200 korona évi személyi pótlékot állapított meg.

Magyaresanád község képviselőtestülete különféle kisebb építkezések keresztül vitelére 27000 korona kölcsön felvételét határozta el.

A községnek ezt a határozatát a közgyűlés jóváhagyta.

Hasonlóképpen jóváhagyta a törvényhatóság Kunágota községnek 25000 korona kölcsön felvételére vonatkozó határozatát.

Végül **Thaisz Géza** szolgabírónak újabb 3 havi szabadságidőt engedélyezett a vármegye törvényhatósága, mire a közgyűlés véget ért.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár Dec. 4. Római kath. Fenező Gör. kath. Nov. 20. Dek Gerg. Nap két 7 óra 31 perckor nyugszik 4 9 perckor

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Lényegtelen hőváltozás és helyenkint csapadék várható. Sürgönyprognózis: Enyhe évi csapadék. Délnyomeresklet: 3 6 Celsius.

— **Furcsa rendőrkapitányi intézkedés.** Furcsa rendeletet adott ma ki Makó város rendőrkapitánya, mely ugyan nem az első az e fajta rendeletekből. Azt kívánja ugyanis mai rendeletében a város rendőrkapitánya, hogy a háztulajdonosok a kocsiút és gyalogjárók között csatornát ássanak, melyen át a víz lefolyon. Elmondja továbbá a rendelet, hogy aki ennek az intézkedésnek 30 nap alatt eleget nem tesz, azt szigorúan bünteti és költéségre a város által készíti el a vízvezető csatornát. Ugy tudjuk, hogy az utcai árkok és vízvezető csatornák készítése a városnak képezi köteleességét, így nagyon furcsa dolog, hogy a rendőrkapitány ilyen rendeletet adott ki. Minthogy ezen árkoknak kiassása nem képezi a lakosság köteleességét, nem lesz módjában a rendőrkapitánynak ez irányban senkit sem megbírságotolni.

— **Új egyesület Makón.** Most alakult meg városunkban a Dmke leány ifjúsági egyesület, mely a legszebb célok megvalósítását tűzte ki céljának. Az egyesület célja a mindennapi tanköteles kort túlhaladó leányifjúságnál, vallás erkölcsös életnek ápolása, leányokat érdeklő hasznos ismereteknek terjesztése, az ifjúságnak illem és tisztességre való szoktatása a házias leányok, leendő anyák nevelése. Evégből lelket nemesítő felolvasásokat, ismeretterjesztő előadásokat mesedélutánokat tart, ifjúsági könyvtárt alapít nemesen szórakoztató társas játékokat, multságokat rendez. Az újonnan alakult egyesület már megtartotta a gazdasági ismételő iskolában első ilyen célú összejövetelét, hol számos lányka vett részt és nagy figyelemmel hallgatták az ott előadott szép költeményeket, és ének számokat. Az új egyesület hol tagsági díj nincs és 150 taggal alakult meg, legközelebbi előadását vasárnap délután tartja.

— **Talpaló pénz és a kéményseprő.** Ma délelőtt Kusán Mihály kéményseprő segéd beállított Szilágyi Istvanhoz, hogy a kéményt megseperje. Szilágyiékknál éppen kenyeret sütöttek, így a kéményt nem lehetett megseperni. Ez a körülmény kihozta türelméből a kormos legényt és

fáradozásáért „talpaló pénzt” követelt. Minthogy a gazda ilyen pénzt nem volt hajlandó adni, a kéményseprő legény a legdurvább kifejezésekkel illette, miért aztán Szilágyi feljelentést tett ellene, így az eljárás is megindult.

— **Ellopták a kerítést.** Furcsa kedvű legények Kiss Sándor és Nagy Péter nagymajláthi legények. A két legény tegnap mulatott s oly jó kedvük támadt, hogy virtuskodásból az éj folyamán ellopták Kiss Sándor gazda kerítését. Reggelre kelve a gazda hűledezve vette észre a kárt s jelentést tett a csendőrségen, amely kinyomozta a két tolvaj legényt, akik most drágán fogják megfizetni a virtuskodást.

— **Hogy végződött egy battonyai legénybál.** A battonyai földmivelő ifjuság vasárnap este bálát rendezett az ugynevezett László majorban. A bál gyönyörűen kezdődött, de csufosan végződött, mert a berugott legények összeveszték s rátámadtak egymásra. A veszekedésnek számos sebesülje akadt, a kik közül Zsótér Pál oly súlyos sebesüléseket szenvedett, hogy sebei vel a kórházba kellett szállítani. A verekedés hőseit a csendőrség letartóztatta s eljárást indított ellenük.

— **Ha a gazdasszony vigyázzal.** A gazdasszony vigyázatlansága nagy kárt okozott Csank Mátyás kisíratosi gazdának, kinek a múlt éjjel leégett a széna és szalma-kazla s közel 1000 korona kárt szenvedett. A tűz úgy keletkezett, hogy a gazdasszony kenyérsütés után a paraszat a kazal tővébe öntötte és elmulasztotta vízzel meglocsolni. A lappongó tűz az éjszaka folyamán lángra lobbantotta a takarmánykazlakat, melyek porig hamvadtak.

— **Egy valódi csirkefogó.** Lux Antal dombeyházi ember egész őszön abból élt, hogy csirkét, tyukot loptott. A sok tyuklopás végre feltűnt a csendőrségnek, ahol nyomozást indítottak a tolvaj kézrekerítése végett. Rajta is kapták Lux Antalt, amint a szomszédja tyuját a csirkefogók ősi fogása szerint elfogta a fejét lecsavarta s a tyukot belötte a társnyába. A csendőrök rajta csípték a tolvajt, aki tagadni próbált, de a nála megtalált lecsavart nyaku tyuk minden tanúnál szebben beszélt. Letartóztatták Lux Antalt s eljárást indítottak ellene.

— **Elegett cirokszár.** Tornyáról értesít bennünket tudósítónk, hogy Baity István és társai a cirok csepelése alkalmával pipáztak, melytől a kicsépett cirokszár meggyulladt és elegett. A kár 1500 korona, mely biztosítva nem volt.

— **Leégett a mosókonyha.** Nagy mosást rendezett tegnap Heim Sándorné Battonyán. Éjszakára a paraszat az üst alatt hagyta, hogy, hogy nem a parázs lángra lobbant s meggyújtotta a mosókonyha deszka falát, amelytől aztán a tető is tüzet fogott. A mosókonyha teljesen elpusztult. A kár 200 korona. Biztosítva nem volt.

— **Anyakönyvi hírek.** Hazasságra jelentkeztek. Simon János Kocsis Juliannával. Elhaltak: Gera Katalin öz. Gesztesi Ferencné 74 éves, Szirbik Piroksa 2 éves, Polcsán János 76 éves korában.

— **Egy reményteljes bánhegyesi ifju.** Zimer Armin bánhegyesi fiatal embernek nagy jövőt jósoltak valamikor. A fiatal ember, aki meglehetősen tehetséges ifju volt, fiatal kora dacára a Magyar Általános Hitelbanknál kapott állást. A rengeteg pénz látása azonban rossz útra térítette a szerencsétlen

gondolkodásu ifjut. Egy alkalommal a múlt héten 6000 koronát biztak rá főnökei. Zimer Armin a 6000 koronát az utolsó fillérig elszikkasztotta s köszönés nélkül otthagya a Magyar Általános Hitelbankot, amelynek feljelentésére ma a csendőrség Bánhegyesen nyomozza a megtévedt ifjut, de eddig minden eredmény nélkül.

— **Vakmerő kunágotai tolonc.** Vámosi Károly kunágotai legény különféle álnevek alatt csavarogta be az egész országot. Legutóbb Tóth Károly néven utazgatott míg aztán valahol rossz fát tett a tűzre s elfogták. Illetőségi helyére akarták toloncolni. Ezt azonban nagyon szégyelte Vámosi s ezért mikor a vonat Debrecenből Szolnok felé robogott, kiszabadította magát az őt kísérő rendőrök kezei közül s leugrott a robogó vonatról s eltűnt. Az ugrás következtében ugylátszik erős sérüléseket szenvedhetett a csavargó, mert bevászorogott ma Debrecenbe s ott jelentkezett a kórházban ápolás végett. Rögtön letartóztatták s felépülése után elfogják itélni. Ezuttal azonban ugy vigyáznak majd rá, hogy ki ne szökhessék a rendőrök kezei közül.

— **Dr. Gar el Hamma II.** a keleti méregkeverő, a hírhedt betűró világhírű detektív dráma lesz az Uránia kedd szerda és csütörtöki előadásainak a főnyújtója. Gar el Hamma-nak sikerült az igazságszolgáltatás büntető kezét kikerülnie, mert a teljes sebességgel robogó express vonatból kiugrott. . . . Az ő további viszontagságait, az igazságszolgáltatásnak a lépten-nyomon felbukkanó és őt üldöző hatalmát, az ő közös küzdelmüket, a leleményesség szenzációságát foglalja magában a világhíre szert tett darab. Hasonlóan emeli majd az előadást a Hunnia magyar mozgóképgyár legújabb alkotása „Aladár és tűzoltónap” e. és a vigszínház művészeinek előadásában vaszonra kerülő darab is. Emellett ugyancsak határos lesz Takács magyar aviatikus tragikus halála és temetéséről felvett eredeti kép is. A műsor egyébként mindenről bővebb tájékoztatást nyújt, amelyet mindenki ingyen kap.

— **Férjhez menne két elegáns megjelenésű vagyonos fiatal urhölgy, de férjüket csak azon uri emberek közül fognak választani, akik megfélelő finomságuk és eleganciájukról azzal adnak tanubizonyosságot, hogy minél gyakrabban megfordulnak a CSILLAG-drogeriában.**

— **Helybeli ügyes, megbízható ügynök keresetetik, aki jutalék mellett szép jövedelemre tehet szert. Cim a kiadóban.**

A csanádapácai egyetemi tanár.

Beccapott földmivesek — letartóztatott csaló.

Agyafurt, furfangos csalót tartóztatott le tegnap a csanádapácai csendőrség. A ravasz csaló orvos-tanárnak adta ki magát s úgy zsarolta a hiszékeny népet, persze a csendőrségen kiderült, hogy az orvostanárságból csak annyi igaz, hogy a csaló tényleg olyan látogatósi díjakat szedett, mint egy egyetemi orvostanár, egyébként pedig facér vigéc, aki könnyű módon s a tanulatlan nép butaságán akart magának megőrlhetést teremteni.

Boreladás.

Tóth Imre Kossuth-utca 159. sz. alatti lakosnak két hektó november hó 5-én szűrt, de már jól kiforrt és megtisztult állapotban levő veres új bora van eladó.

Makó város közönségéhez!

Az „Erzsébet“ fürdőben, amelyet a mai modern kor igényeinek megfelelően teljesen átalakítottam s minden tekintetben tiszta, elsőrendű s a legkényesebb igényeket kielégítő fürdővé tettem, olyan újítást vezettem be, melyet e város közönsége bizonyára szívesen fog fogadni.

Ezentul Karbogen szénsavas gyógyfürdőket is lehet használni az Erzsébet fürdőben,

mely szénsavas fürdők a vérkeringés zavarainál, szívbántalmaknál, vérszegénységénél, idegbántalmaknál s reumánál kitűnően használnak.

Ugyancsak, lemosások, dörzsölések, begöngyölések csusz- és köszvény-betegeknek, szintén teljesítettnek fürdőben, épügy. mint egy fővárosi vizgyógyintézetben. Teljesen moderné alakított fürdőt a n. é. közönség b. pártfogásába ajánlom.

Mayer Károly, fürdőtulajdonos.

Óvás!

Nem felel meg a valóságnak Kucses Károly cég azon közleménye mintha a Sack Rudolf féle tükörcézél ekék csak ő nála kaphatók, mert ezeket gyári árban belehet szerezni. Glück Samu gépraktárában is.

Eladó házak.

Kisorosz-utca 1704. számú sarokházamat, mely bolthelyiségnek igen alkalmas, továbbá a Kigyó-utca 2776. számú házamat szabadkézből eladom. Értekezni lehet Bökönyi Istvánnal, Uj-utca 10. ujsz.

Iritz Sámuel özv. cég

ITALÁRJEGYZÉKE

különleges TELJESEN TISZTA

szeszmentes pálinkákról:

Valódi kék szilva literenkint	2.- K
Valódi törköly	2.4k "
„ 5 éves kajszin barack	3.- "
„ 8 „ „ „	4.- "
„ 10 „ „ „	5.- "
„ 5 „ „ „	3.- "

A valódiságért a cég felelősségvállal.

A „Makói Független Ujság“ előfizetési ára vidékre:

Egész évre . . . 14 Kor.
Félévre . . . 7 Kor.
Negyedévre . . . 3 K 50 fill

Asszonyok s férfiak,

kik más munkára már képtelenek, a

Makói Független Ujság

árusításával pénzt kereshetnek. — Jelenkezzenek a kiadóhivatalban. (Kossuthszoborral szemben.) o o o

Magyarcsanád határán a csigai vasuti őrház mellett kilenc és félhold szántó föld bármily növény alá egy, vagy több évre haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni Kecskeméti Károlynénál Makón, 2537. szám. alatt.

Nincs többé gyomorfájás!

A szabadalmazott

Kakukfűkeserű

házi szer, alig párszori használat után teljesen megszűntet mindenféle — még régi gyomorbajt is. Erősít, éltet. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemes íze miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számtalan hálairatbizonyítja jóságát! Kapható Makón,

Sándor Zsigmond

Szegedi utcai gyógytárában.

Ára: kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona.

Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

Legjobb asztali borok

és mindennemű különleges borok kis és nagy mértékben

Iritz Sámuel özv. cégnél kapható

Nyomdász-tanulók

felvétetnek lapunk nyomdájában.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

KÖNYVNYOMDA.

Készülnek:

Rovatos iverk,
Számlák,
Zárszámadások,
Üzleti kártyák,
Árjegyzékek,
Kereskedelmi nyomtatványok,
Névjegyek,
Szóró-cédulák,
Falragaszok.

Telefon-szám: 124.

Izléses kivitelű, hibátlan, tiszta munka. Ajánlja az újabb időben a mai kor igényeinek teljesen megfelelően villanyerőre berendezett müintézet, mely a modern technika vívmányai szerint készít a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig mindennemű nyomtatványokat.

Magyar gyártmányu papiros-raktár!

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

kiadóhivatala a legjutányosabb áron vesz fel hirdetéseket.

Készülnek:

Irodalmi művek,
Folyóiratok,
Hirlapok,
Doktori értekezések,
Iskolai értesítők,
Körlevelek,
Meghívók,
Táncrendek,
Levélfek.

Telefon-szám: 124.

Megérkezett!

- 500 drb. lendamaszt abrosz, ára 3, 6, 8, 10 korona.
- 200 drb. lendamaszt mlyő, ára 90 fillér.
- Férfi ingek, fehér és színes 1:50, 2, 3 korona.
- Gallérok darabja 20 fillér.
- Arcfátyol métere 20 „
- Hímzések métere 15, 20, 30 „
- Női keztyük párja 30 „
- Valódi francia selyem batíszt 50, 70, 80 „
- Angol mosó zefírek 70, 80, 90 „
- Remek női ruhaszövetek 60 fillértől 5 koronáig.
- Férfi ruhaszövetek 3 koronától 6 koronáig.
- 500 tucat vászonzebekendő, melynek ára 5 korona volt, tucatja 2:30 korona. — Valamint a még itt felnem sorolt különböző cikkek rendkívüli olcsó árban.

ALKALMI ÁRUHÁZ Kossuth-szoborral szemben.

SÁNDOR ZSIGMOND

»Isteni gondviselés« gyógyszertára

MAKÓN, Szegedi-utca.

Sándor-féle Ibolya-crém." Főálmulhatatlan szer az arc és kéz-ápolására. Pár napi használat után a bőrt oly meglepően szépé változtatja, hogy ennek hatását mindenki csodálja. Elküldi az arcról mindennemű pattanást, bőrtakát, szeplőt, májfoltot és a bőrnek fehér és üde színt kölcsönöz. Ára: 1 kor.

„Sándor-féle Ibolya-szappan." Teljesen lugmentes, semminemű maró anyagot nem tartalmaz és kitűnő illatu. Az Ibolya-crém hatását etemesen elősegíti. Ára: 70 fill.

„Sándor-féle Ibolya-powder." A legjobb és legártalmatlanabb ápoló szer. Ára: 1 kor.

„Sándor-féle Ibolya-mosdó viz." Ára: 1 kor.

„Sándor-féle szájviz." Meggátolja a fogak lazulását és fogkő képződést, üdítőleg hat a szájzre, eltávolítja az étel és az odvas fogak által okozott szájszagot. Ára: kis üveg 80 fill., nagyobb üveg 1 kor. 40 fill.

„Sándor-féle hajszesz." Kitűnő összetételénél fogva megszünteti a korpaképződést, hajhullást, megóvja a haját mindenféle betegségtől és a hajgyökereket megerősíti. Egy üveg ára 1 kor. 20 fill.

Raktáron tartom az összes gyógy- és pipere különlegességeket, különböző gyógyborokat, az összes kötszereket, betegápolási cikkeket. Francia illatszerek és az összes drogéria cikkek kaphatók.

„Cimexin" poloskairtó. nagy üveg 2 kor., próba-üveg 60 fill., hozzávaló fecskendő 40 fill.

Csak ujévig! Ritka alkalom!

Van szerencsém tudatni, hogy társam: Kocsis ur, barátságos megegyezés folytán, kilépett üzletünből s az eddig Kocsis és Skopál cég alatti üzletet ezentul saját cégem alatt egyedül én vezetem.

Ajánlható cikkcim: Villamos csillárok, asztali-, fali-, függőpetróleumlámpák, étkező-, kávé- és teás készletek, mosdó-készletek, alpacka- és diszmű-árak, valamint egyéb itt fel nem sorolt áruimnak eddigi, elismert olcsó árait

méiyen leszállítottam s ujévig mindenki mesés olcsón vásárolhat üzletemben.

Lakodalmi ajándékok eddig nem létezett választékában olcsón. Mivel ezen árszállítás csak ujévig tart, saját érdekében áll mindenkinek, hogy ezen kedvező alkalmat kihasználja.

Szíves támogatást kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Makó, Fötér (Böhm-ház).

Skopál Ödön,

üveg- és porcelán kereskedő.

A valódi Kölni-viz makói főraktára.

CSILLAG DROGUERIA

Makó, Piac tér. Kasznárlak. Gyógyáru raktár.

Aether. Benzin. Glycerin. Vaseline. Kámfor. Sósav. Kénsav. Salétromsav. Szalmiáksó. Borax. Timsó. Panamagyökér. Dalmát rovarpor. Heyden-salicil (Deka 6 fill.

Tengeri só kilója 44 fillér. Angol szóda vegyítésztá kgr. 1:20
Kémmáz kilója 1 kor. 20 fill. Csukamárolaj 1:20

Bel- és külföldi különlegességek.

Nestle. Hydrama. Infantina. Pnespatone. Kufefe. Bendo p és Van Houten Cacao. Gerbaud csokoládé. Tejucor.

BOROLIN **LYSOFORM** **PETROL**
szappan szesz és só 50 fill. 70 fill. és 1:40 hajszesz 50 fillér.
Kalodont. Kalogen. Thymol 50 fill. Odol 1:90 és 1:10. Odontin 1:20. Trex-fogpor.
Diana sóborszesz és egyéb Diana készítmények.

Karácsonyi és ujévi ajándéknak alkalmas

Manikür és parfümcasettak, francia szappanos és parfümök. Manikür-alatrészek. Fésük. Kefé. Gillette borotváló készülék. Thea, rum- és lió-essenciák. Háztar asi cikkek, mosóporok 25 fillér. Vashall 25 fill.

Irrigator 1 és fél literes első minőség 4 korona.

ÖSZ HAJ fiatal színének visszahúására hajfjító 1 és 2 kor.
Hajhullás elleni szer 1 és 2 korona.
FOG- és szájápolásra szájviz 70 fill. fogpaszta 50 fill.

Dralle illusio: Ibolya. Gyöngyvirág. Orgona. Rózsa. Narcis. Orchidea. Szegfü. Heliotrop. **Astra.**

A hölgyközönség figyelmébe!

Őszi és téli divat ujdonságok, női és leány felöltök, hárszony és plüss kabátok, szőrmével bélelt rövid és hosszú kabátok, kész kosztüm különlegességek, elegáns utcai és fogadó ponyolák, női aljak, bluzok, alsók, szörme boák és muffok, leány ruhák, női és gyermek femakó. héneműek FÖTÉR.

Király Lajos áruházában

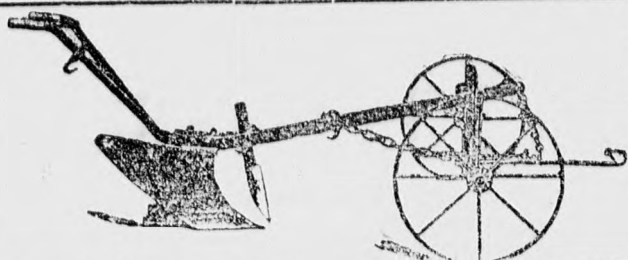
legjutányosabban szerezhetők be.

LEGUJABB

lábbalhajtos morzsoló, répavágó, szecskavágó, ujonnan hitelesített MÉRLEGEK és SÜLYOK, éneklő gépek, legujabb hanglemezek és ezek alkatrészei, Central Bobbin és csolnakos Varrógépek legelőnyösebb beszerzési forrása

Glück Samu cégnél Makón.

Biztos sikert érhet el, aki venni, bérelni, eladni, bérbeadni, bármit ismertté tenni vagy értékesíteni akar a Makói Független Ujság hirdetésel utján.
Rikkancsok felvételnek a kiadóhivatalban.

Telefon-
szám:
126.

ÉRTESETÉS!

Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy **gazdasági gépraktáramat**

a legújabb gazdasági gépekkel kibővítettem. Az őszi szántáshoz 1 teljes waggonrakomány hirneves Bächer-féle tüköracéi kormány-nyal ellátott - mindenféle nagyságban - ekét szereztem be, ezen ekék kiválósága abban rejlik, hogy bármilyen nedves földben is nem ragadnak és igen csekély vonóerőt igényelnek, bárkinek is próbaszántásra rendelkezésére bocsátom. Továbbá raktáron tartok mindennemű fogas és láncos boronákat, 6-8 és több vasú 428 kultivátorokat, tárcsás boronákat,

szecskavág, répavágó, kukorica morzsolókat, és elsőrendű Ringeisen-féle tizedes mérlegeket.

Különös figyelmébe ajánlom a t. gazdaközönségnek a világhírű Melichár-féle Unikum-Drill sorvető Imperátor műtrágya és magvető gépeket,

melyek miután sorba vetnek és sorba trágyáznak, utólrhetetlen tökéletességüknel fogva ez ideig páratlanul állanak e téren és már is nagy kereslet- **Ujdonság!** Raktáron tartom az eddig még nek örvendenek. nem ismert és kitűnően bevált

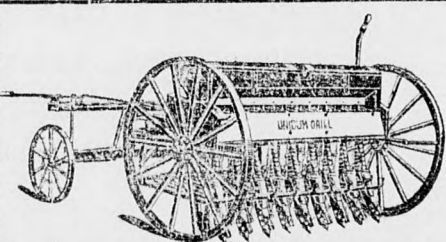
Johnston-féle kukoricaszár aratógépet.

Ennek előnyös és könnyű munkaképességét, valamint kezelését raktáramban bemutatom. Végül mindenféle gépek azonnali javítását - a legszolidabb áron elvállalom és jóállás mellett teljesítem. - **LEGUJABB! Léghütéses (vizhütésnélküli) MOTOR,** egyszerű, veszélynélküli, bárki által könnyen kezelhető.

A t. gazdaközönség becses pártfogását kérve továbbra is - tisztelettel:

Lipták Béla

mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye Makó, Szt. János-ter 20. sz.

LEGUJABB
őszi és téli
RAGLÁNOK

legdivatosabb posztó és plüss kabátok, mindenfajta szörme boák és muffok

a legegyszerűbbtől a legfi-

nomabb kivitelig. Bakfisch és gyermekfelöltők Bluzok, aljak pongyolák és kosztümök nemkülönben női fehérneműek dus választékban olcsó szabott áron kaphatók

Pártos E. és Társa

nagy női felöltők áruházában Makón, Fő tér Otthon-kávéház mellett.

Fogtechnikai
müterem áthelyezés

Fogtechnikusi termemet Török Lajos borkereskedő 3. számú házába (Ott Károly mellett) helyeztem át.

Szükségesnek tartom ezuttal felemlíteni, hogy az általam elkészült munkákért, mint eddig is, a műfogak tartósságáért és hasznavehetőségeért szavatosságot vállalok.

Kérem ezután is a n. é. közönség szives bizalmát és pártfogását.

Tisztelettel **Farkas Péter** fogtechnikus.

Kawa-Santal Kapszulák kitűnő szer hugycsőfolyás, kankó, herelob, hólyag-hurut és idült fehér-folyás ellen. Meglepően gyors hatás. 1 doboz 3 korona.

Dr. Bojta-Injekció ezzel egyidejűleg használva. Orvosi-tilag ajánlva. 1 üveg 1 kor. 60 fill. Ehhez egy fecskendező férfi-aknak vagy nőknek 1 kor. 50 fill. Eredményért kezesség.

Universal-Fluid felülmúlhatatlan hatású testszagatások-nál, reuma-, csusz-, fogfájásnál és bőrvizsketegség-nél. 1 próba üveg-ge 40 fill. 1 nagy üveg 1 kor. 50 f.

Skribanek K. M. gyógyszer-tára a „Kereszt”-hez. Temesvár, Erzsébetváros, XIV., Hunyadi-ut 30.

Viszontelárusítók jól fizetve.

Figyelem!

Sokba kerül a mosás annak aki kézzel mos. Főnyereményt csinál és egészségét biztosítja, aki alantí cégnél vásárolt mosógépen mos. Minden házban szükséges ez és ezért legalkalmasabb

karácsonyi, ujévi, névnapí és nászajándék-nak Vételkőtelezettség nélkül mindenkor megtekinthető

HALÁSZ Á., gépraktárában Makón.

Mindenféle vidékre szállítás.

Ez a „MUKI” művész.

Szájharmonika dobbal.

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A dalokat a művész harmonikán játszik, a valódi bőrrel ellátott dob pedig kísérettől szolgál. Ára tokkal és egy mesés ajándékkal együtt csak 4 korona

o Wágner a „Hangszer-Király”

ország-szerte elismert elsőrendű hangszer-áruházában, Budapest, József-körut 15. Fényképes árlegyzék ingyen. - Óvás: Figyeljünk jól a pontos címre és a házszámra

Ujdonság!

Csodaréztrombita!

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta bármilyen nótát játszani. A „Csodaréztrombita” rendkívül erős, vastag sárgaréz-ből van készítve, könnyen fújható, 45 cm. hosszú, szép tartós billentyűkkel ellátva. Ára tokkal, iskolával és egy hasznos ajándékkal csak 6 kor.

Wágner „Hangszer Király”

ország-szerte elismert elsőrendű hangszer-áruháza, Budapest, József-körut.

ényképes hangszer-árjegyzék ingyen. - Óvás! Figyelem a pontos címre és házszámra